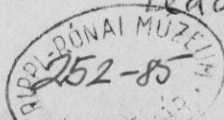

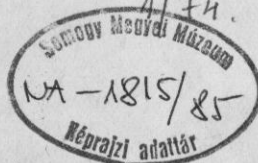
1974.

Leadvásztószám. Híradszám

1/74.

71-74.o.

Két nemesdédi móringlevél

Nemesdédén Katzenbacher Eszter tanárnak számos becses családi dokumentum van tulajdonában, amelyek a község története szempontjából is jelentősek. Így pl. az újabb stílusú balladákban gyakran emlegetett utazólevél 1846-ból Nemes Pap Sámuel közbirtokosé. Ilyen érdekes dokumentum, két házassági szerződés és u.n. móringlevél, amelyet két tanu és rendszerint a násznagy jelenlétében kötnek a házasulandó felek és szülei. A szerződés lényege az, hogy megegyeznek, ki mennyi vagyont hoz a házasságba és elhalása esetén mit hagy feleségére, mit akkor, ha magtalanul hal meg, mit ha lesz gyerekek és mi történjék az esetben, ha az életben maradt fél még egyszer házassági kötelékbe lépne.

Ez a szokás általánosan ismert parasztságunk körében még az 1910-20-as években is. A két bemutatandó dokumentum bizonyítja, hogy a múlt század végén a kismemesi falvakban ugyanígy írásos szerződést kötött a menyasszony és vőlegény.

Az 1865-ből kelt házassági levélből kitűnik, hogy 200 Ft. készpénzt ajánl fel menyasszonyának a vőlegény arra az esetre, ha előbb elhalna. Felét szülei, felét névrokonai kötelesek kifizetni. A menyasszony által felajánlott móringlevél kiderül, hogy ezidőtájt már "sublatot" kapott hozományba, mert a pénzen kívül ezt ajánlja fel minden néven nevezendő ruháival együtt halála esetére.

Az 1886-ban kelt móringlevélből az is kitűnik, mennyi ruhaféle volt az a minimum, amit egy személyre számítottak. Itt ugyanis a menyasszony egy ágyat ajánl felszerelve: "szalma-párna" /azaz matrac/tokos párna, 2 vánkos, egy dunyha, 2 lepedő, 2 abrosz, 4 szakasztóruha és a vőlegény viselő ruhája. A szegényebb menyasszony általában kétszeresét vitte ennek a házasságba kettőjükre számítva. A megajánlotton felül levő hozomány a szüleit illeti.

Jellemző a kor iskolaviszonyaira, hogy 1886-ban a nemesi származású menyasszony nem tudott írni, más írta helyette alá.

Knézy Judit
muzeológus

Másolat.

H á z a s s á g i S z e r z ő d é s .

Melly szerént én alull is meg nevezet Nemes Papp Lajos az Istennek bölcs rendeléséből, és az Anyaszent Egyháznak bé vett szokása szerént el jegyezvén magamnak jövődöbeli hites társul Nemes Nagy Áronnak hajadon Leányát Susánnát, kinek is tiszta szivből erödő szeretetéből, Szülőim és Testvérem bele edgyezésekből Házassági bért ajánlok 200. az.az kétszáz o.é.forintokat olly formán, hogy ha a Mindenható Ur Isten engemet előbb ki szolléttana az Árnyék világból minden magnélkül mint sem Nagy Susánna Mátkámat, s azon esetre ha férjhez menend, száz ftot még szüleim éltőkben, százat pedig azoknak holtok után tartoznak a leg közelebbi vér rokonok ki fizetni.-

2-szor. Én is Nagy Susánna Papp Lajos jövődöbeli férjemnek viszont költsönös szeretetéből Szüleim bele edgyezésekkel száz o.é. forintokat, és minden néven nevezendő ruháimat sublattal együtt házassági jutalmul ajánlok, hogy ha előbb történend halálom mag nélkül mint sem hites társamnak, azon esetre szinte a fönt irt száz forintnak felét életbe lévő Szüleim, a másik felét pedig azoknak holtok után tartoznak a legközelebbi vérrokonok ki fizetni.-

Mellynek erősségére mind a két részről neveink alá irásunkal a jelen Tanuk előtt magunkat le kötelezzük. Nemes Déden Decemb.30.1865.

Előttem és általam Ns.Kultsár János
mint tanu és Násznagy

Másolat.

H á z a s s á g i S z e r z ő d é s .

Én Nemes Dédi Lakos Solti Lajos vőlegén eljegyeztem magamnak feleségül isten rendelése szerint és az Anya szent egyház bévet szokásai törvénye szerint Martzali Lakos Zerényi Máriát Zerényi Ferencz Lejányát.

2 szor.

Miért is Én vőlegén Szeretetből Menyasszonyomnak ajánlok 150 f. azaz százötfen forintot készpénzben olj megjegyzéssel, hogy ha istem élettemnek nem kedvez, magnéül ehl halnék a fent irt 150 ftet tartoznak halálom után minden ingo s ingatatlan vagyonomból a hátramaradó rokonaim kifizetni.

3 szor.

Én is Zerényi Mária Szeretetből Solti Lajost vőlegényemnek eljegyeztem - miért is, ajánlok egy ágyat felszerelve ami ál szalma párna, tokos párna, 2 vánkös, egy dunyha, 2 lepedő, 2 abrosz, 4 szakasztó ruha és A vőlegény viselő ruhája, A tebi Menyasszonyi hozomány pedig, visszazál saját szülei házához, mely szerződés mind a két részre egy példányban kiadatot s felolvastatot s tanuk jelenlétében neveik aláírásával is megerősítettet.

Kelt Martzali Január 27. 1886.

Előttenk mind tanuk és Násznagyok

Király Ferencz
Kulcsár Ferencz
Berovecz György
jelen tanu

Solti Lajos
vőlegén
Zerényi Mária
menyasszony
néviró Bergovecz Gyula

